

BARCELONA ESVENTRADA

Pel temps que dura i per la constància i repetició dels fets, sembla que el mal no té remei. Barcelona és una ciutat continuament esventrada. Barcelona és una ciutat a mig fer. El foraster que ve periòdicament a la capital, té una sorpresa a cada visita, i s'estranya i s'admira de les seves constants transformacions.

Destriant avui aquesta idea general de la Barcelona en eterna formació i limitant-la al seu aspecte exclusivament urbà i d'ornamentació pública, direm encara més: direm que d'aquests canvis i d'aquestes transformacions i d'aquest seguit joc d'esventrar o foradar el sòl, a més a més dels forasters, sobta l'esguard i la imaginació dels habitants de Barcelona, dels veïns d'un mateix barri i fins i tot d'un mateix carrer.

Que ho diguin, sinó, els veïns d'nues vies tan curtes i tan centríques com la Ronda de la Universitat i el carrer de Pelai (obres del "Metro" i del ferrocarril de Sarrià, després la recomposició de les vies del tramvia, ara les voreres, ara l'empedrat, ara obrir una casa, ara posar una canonada, ara tornar a empedrar, per a, al cap de poc, obrir un altre forat i posar una nova canonada i tornar-lo a tapar.

El sòl del carrer de les Corts Catalanes, del Passeig de Gràcia, de les Places de la Universitat i Urquinaona, de les Rondes i d'altres vies centríques, ni se sap les vegades que ha estat esbotzat en cosa de dos o tres anys.

Obres com les de la Diagonal, la Plaça de Catalunya i altres moltes, es fan eternes. Es sap el dia que començaren, però no quan han d'acabar.

S'asfalten, amb gran lentitud, vies magníficament empedrades, i les no empedrades o aquelles l'empedrat de les quals és dolent, es deixen tal com estan.

El que passa a les Rambles és una veritable tragèdia. Durant molt temps, molt, les Rambles mai no han deixat, per una banda o altra, d'aparèixer esventrades, foradades, clivellades, esbotzades... Ara han estat oberetes en tota sa llargada. Dinen que aquesta és la darrera i que no ho tornaran a fer. Tenim molts motius i molta experiència per a dubtar-ne. Alturament, les Rambles són fortes i sofertes. Ho tenen abastament demostrat.

I la Plaça de Catalunya, no és una constant sorpresa per al barceloní que hi passa diverses vegades al dia? S'ha donat el cas d'agafar una persona el tramvia per anar a Gràcia i, en el temps d'anar i venir, trobar-hi ja un nou tros esventrat. I sembla que encara va per a llarg!

Actualment, les amples i famoses voreres de l'esmentada plaça, tornen a ésser desfetes en diversos indrets. Pasen ja d'una dotzena; les vegades que han estat esbotzades des de que les feren de 16 metres. I l'esdevenidor és infinit.

Barcelona és una ciutat esventrada; una ciutat que es fa i es desfà diàriament. Per això li costa tant d'arribar a ésser definitivament feta.

La dita admirativa d'aquell pagès que visitava Barcelona per primera vegada, no perd mai l'actualitat:

—Molt m'agrada Barcelona, però més m'agradarà quan estigui acabada.

I fent i desfent, com ara, i esbotzant-la, foradant-la, clivellant-la i esventrant-la cada dos per tres, Barcelona no s'acabarà mai.

PERE RAMBLA

LA VEU DELS CIMS

Muntanya amunt hi tinc el cor perdut
dins de l'encantament de les muntanyes;
l'amor un dia me li va robar
i em va ferir greument amb la mirada.
Me'n vaig anar, cantant, d'aquells cimals,
i el cant i el cor l'amor se me'ls quedava.
El cor em demanava i hi he tornat
i poc a poc m'hi sento perdre l'ànima.

Em sento embadalit mirant-li els ulls,
que són dos pous de llum immaculada,
sota la nit sagrada dels cabells
com dos estels que el cel del seu front guarda.
—oh, meravella!—del seu llavi roig
surt el misteri sant de la paraula,
tan dolça, tan suau, tan atraient,
que és com un rajolí de llum tan clara
que m'enlluerna el cor i el pensament
i em fa saltar la sang com una flama.

Es la llum clara de la veu dels cims
que a dintre porta el cor de les muntanyes
incendiades pel bes del Ponent,
que és com un cor ferit d'amor que sagna.

Oh, veu dels cims, que m'has tocat el cor
i ets com un vi sagrat que m'embriaga!
Embriaguesa santa de l'amor
que xarbetes endins de la meva ànima
i proves de sortir en els pensaments
—ai, las!—no caps a dintre les paraules,
car quan hom vol dir tant no té un sol mot
i els cants del cor volen volar sense ales!

Oh, veu dels cims! Aquest mantell reial
de porpra i or que porten les muntanyes
a l'hora dolça i santa del ponent
val molt més que els imperis i els reialmes.
Prò la veu de l'amada, cor endins,
val més que aquest mantell de les muntanyes.

Aquesta veu l'he comprada amb el cor
i encar no sé si el cor és bona paga,
car donaria de bon grat la sang
per a sentir-la ben aprop del llavis
i li diria: "Parla, parla més!,
que el cor s'adormi sota les paraules
com un infant en el bressol del pit
amb el vaivé de la cançó manyaga.
Amiga meva, parla, parla més!,
Vull que s'adormi tota la meva ànima,
embriagada de la veu dels cims,
que és la veu de l'amor que al cor m'esclata!"

SALVADOR PERARNAU